

קדשנו וצוננו. ומשום שהוא עולם שלא התגלה בחוץ, והוא נסתר, קורא לו כף בדרך נסתר. ועל זה לא נקרא, אלא בדרך נסתר.

ויעולם אתה זה ימין, כמו שנתבאר. ועל זה כהן כפוף לאותו מקום בראש ובסוף. והעולם הפתוח, כשנקשר לימין ונדבק בו, קורא מלמטה למעלה ברוך, ולא נקרא ברוך, רק בסוד המקור שדבק בו ונכנס בו וממלא אותו. אתה, הסוד של אותו הכהן להדבק אתו, ועל זה בתפלה האדם כורע בברוך, שהוא העולם שכפוף אל מעלה, וזהו השנוי בין ברוך של התפלה ובין ברוך של שאר ברכות. והכל הוא בסוד עליון, להריק ברכות לכל העולמות.

בברוך של התפלה אדם כורע בכרכיו, וגוחן ראשו באתה, משום שאתה נקרא ראש. ועל זה כהן לוקח בראש, והוא תמיד ראש. ולכן פריעה בברוך, וגחנית הראש באתה. והכהן בכל מקום שנקרא אתה, גוחן בתפלה. המלך אחר שגוחן, שוב לא זוקף, מה הטעם? הקדוש ברוך הוא אמר ללבנה, לכי והקטיני את עצמך, ושוב לא זקפה. ולכן הברכה של אדם לקדוש-ברוך-הוא מתעוררת להוריק ברכות מלמעלה לעולמות פלם, כמו שגאמר. אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא.

בתוב (ישעיה סו) כי אתה אבינו כי אברהם וגו'. שנינו, לעתיד לבא אומרים ליצחק וכו', משום שהשמאל נכלל בימין. אבל הימין מנין לנו שנקרא אב? שכתוב וישמהו לו לאב ולכהן. ואף על גב שלמעלה נקרא אב, ואפלו לאור שלא מאיר בשעה שנדבק בימין נקרא אתה, כמו

סתים, קרי ליה הכי בארז סתים. ועל דא לא אקרי, אלא בארז סתים.

ויעולם ימינא אתה, כמה דאתמר. ועל דא כהן, כפיף לגבי ההוא אתר, ברישא ובסופא. ועלמא תתאה, בד אתקשר לימינא, ואתדבק ביה, קרי מתתא לעילא ברוך, ולא אקרי ברוך, בר ברזא דמקורא דאתדבק בהדיה, ועייל ביה, ואמלי ליה. אתה, רזא דההוא כהן, לאתדבקא בהדיה, ועל דא, בצלותא בר נש פורע בברוך, דאיהו עלמא כפוף לגבי עילא, ודא איהו שנוי בין ברוך דצלותא, ובין ברוך דשאר ברכאן. וכלא ברזא עלאה איהו, לארקא ברכאן לכל עלמין.

ברוך דצלותא, בר נש פורע ביה בכרכוי, וגחין רישא באתה, בגין דאתה אקרי ראש. ועל דא כהן נטיל בראש, ואיהו ראש תדיר. ובגין כן פריעה בברוך. וגחינו דרישא באתה. וכהן בכל אתר דאקרי אתה, גחין בצלותא. מלך בתר דגחין, תו לא זקיף, מאי טעמא. קדשא ברוך הוא אמר לה לסיהרא, זילי אזעירי גרמיה, ותו לא זקפא. ובגין דא, ברכתא דבר נש ברוך לקודשא ברוך הוא, אתער לארקא ברכאן מלעילא לעלמין פלהו, כמה דאתמר. זפאין אינון ישראל בעלמא דין, ובעלמא דאתי.

בתוב, (ישעיה סו) פי אתה אבינו כי אברהם וגו'. תנינו, לזמנא דאתי אמרין ליה ליצחק וכו', בגין דשמאלא אתפליל בימינא, אבל ימינא מנלן דאקרי אב. דכתיב וישמהו לו לאב ולכהן, ואף על גב דלעילא אקרי אב, ואפילו לנהורא דלא נהיר בשעתא דאתדבק ואף על גב שלמעלה נקרא אב, ואפלו לאור שלא מאיר בשעה שנדבק בימין נקרא אתה, כמו